(ZEITUNGSDRUCKSACHE)

Рік II. ч. 176. (331) Вівторок, 12. серпня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-89
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол. 5 чеських корон = 1 зол. 5 слов. кор. = 1 зол.

Погоня за большевиками в південній Україні

Дальше бомбардування Москви

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 12. 8. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

У районі південної України німецькі війська переслідують постійно ворога, який швидко втікає.

Також на інших відтинках східного фронту німецькі дії поступають пляново.

Впродовж останньої ночі німецькі боеві літаки скинули велике число запальних і розривних бомб на промислові обекти московських военних підприємств. Головно сконцентровано атаки на ті обекти, що находяться в північно-західній і східній дільниці Москви.

Продовжуючи боротьбу проти Англії, ескадри німецьких боевих літаків звернули свої удари на портові уладження, положені на східніх берегах Англії і Шкотії.

Німецьке ловецьке летунство і протилетунська артилерія зістрілили вчорашнього дня над каналом Ля Манш 10 англійських літаків.

Спеціяльний корабель німецької военної маринарки зістрілив чотири англійські літаки, розвідчий човен 2 і мінолов один. Разом зістрілено 7 літаків.

У північній Африці німецькі й італійські спадуни збомбардували вповні успішно портові уладження Тобруку. Підчас тієї акції змушено кілька англійських протилетунських батерій до мовчанки.

Сильна ескадра німецьких боевих літаків бомбардувала вночі з 10. на 11. ц. м. військові обекти над Суезьким каналом.

Англійські літаки являлися останньої ночі поодиноко над Німеччиною. Вони налетіли з північно-східньої сторони й пробували дістатися в околиці Берліна. Їх напад відперто вогнем німецької протилетунської артилерії та зістрілено два ворожі літаки.

V НІМЕЧЧИНА ПЕРЕМАГАЄ НА ВСІХ ФРОНТАХ !

З боїв на теренах північної і східньої Африки

РИМ, 12. 8. — Головне Командування Італійської Армії подає:

У північній Африці біля Тобруку артилерійські бої. Німецькі й італійські летунські ескадри заатакували військові обекти й артилерійські становища в Тобруку, а в пристані кораблі. Там повстали сильні експльозії. Знов інші літаки збомбардували портові уладження в Марса Матрук та лінії на схід від Сіді Барані, як також англійські летовища в Єгипті.

Ворог нападав на Бардію і побережжя Сирти.

У Східній Африці італійські відділи завдали ворогові своїми випадами поважні втрати. Англійці бомбардували Ґондар і Ульхефіт.

Вночі на 11. серпня один англійський літак заатакував італійський санітарний корабель „Каліфорнія". Поцілений корабель не затонув.

—o—

Англійські дипльомати перепачковують частини пекельних машин

МІЛЯНО, 12. 8. „Ґазетта дель Пополо" подає під заголовком „Англійці оминають швайцарську контролю, послуговуючися дипльоматичним курером" ось що: З женевських джерел інформують, що англійське посольство в Берні постійно зловживає дипльоматичними взаєминами і щоб минути швайцарську вивозову контролю, вивозить при помочі дипльоматичного курера вироби швайцарського спеціяльного промислу, важні частини машин, запальники і годинникові камені до хронометричного погону, що є необхідний до виробу відомих пекельних машин. В цьому безправному вивозі, що нарушує інтереси Швайцарії, бере також участь американське посольство.

—o—

Експльозія на канадійському кораблі-цистерні

НЮ-ЙОРК, 12. 8. — В пристані Дітройт вибух на канадійському кораблі-цистерні „Тренситер" (1082 тон) вогонь, який попередила сильна експльозія. На кораблі було 15.000 бочок бензини. 6 членів залоги ранено.

Перед обличчям дійсности

З часів татарської навали, з часів Андрія Боголюбського та кривавого Петра I., по перемозі над гетьманом Мазепою не зазнавала Україна такого лихоліття, як тепер. Жах проймає душу й серце. І на тлі цього безмірного лиха, цієї нечуваної руїни тануть наші, викохані довгими роками найкращі мрії. Єдине під сучасну хвилину раціональне гасло — зціпивши зуби, приборкавши свої нерви та засукавши високо рукави, без вагань і сумнівів, без фантастичних мрій і шкідливих ілюзій взятися за буденну чорну працю! Взятися за неї у міцній вірі в її внутрішню, організуючу силу, в її оздоровлюючий вплив, в її творчу потенцію. Стоїмо саме перед перспективою нової доби й нині, як ніколи, мусимо доказати, чи спосібні ми витривати, опанувати й упорядкувати розбите, фізично знівечене та духово здезорганізоване й ослаблене національне життя; саме тепер мусимо виявити свою моральну силу та творчий хист. Не штука бути вірним сином народу в часах тихомирних, безжурних, серед нормальних умовин, а штука бути справжнім патріотом у ці бурхливі хвилини, що їх саме тепер переживаємо, коли на руїнах сплюндрованої батьківщини треба закласти нове життя, новий міцний фундамент нових моральних цінностей. Насамперед мусимо встановити між собою духову, психічну та моральну єдність, щоб раз назавсіди покінчити з тією „політичною метаморфозою" — абстрактною, відірваною, без реальних життєвих можливостей і потреб. На життєву дійсність треба дивитися лише тверезо і дійсними очима — все абстрактне й ірраціональне усунути із поля зору, щоб не заважало нам й не вводило в блуд. І лише такий погляд на дійсність устереже нас від шкідливих оман і при тому дасть нам силу спокійно та мужньо переносити не лише всякі удари, але й віднаходити джерело моральної духової відпорности. Ще одно важне: мусимо за всяку ціну позбутися і тієї найбільшої вади національної психіки — надмірної вразливости, перечулення, громадсько-політичної сентиментальности, що деморалізує й дезорганізує наше національне життя, позбавляє нас стійкости й витривалости, шкодить в організації спокійної методичної праці. Мусимо знищити в своїй духовій істоті отой „психологічний маятник", який із неослабленою амплітудою, з перманентно-сильним розгоном коливається між крайнім оптимізмом та крайнім песимізмом, між цариною наївно-рожевих мрій та сферою безнадійности, між спонтанними вибухами екзальтованої віри та паданням у безодню повної зневіри.

Треба віднайти в собі відвагу глянути просто в очі сучасній дійсності, зрівноважити свої почування, опанувати свої нерви, загартувати волю. Всі наші особисті справи при чому — нашими руками має бути зораний той переліг, на якому росте й заколоситися нива майбутности. З вірою в цю майбутність, в непереможну міць і духову потенцію нашої стихії ставаймо до праці! Без вагань, без сумнівів і жалів!

Борис Лисянський

Церковні події на Волині

Недавно прибув зза Буга один священик до Холма, який так описує положення Православної Церкви на Волині.

За винятком архиеп. Олександра Пінського, весь Єпископат Православної Церкви Західньої України (в тому числі й еп. Полікарп) та Білорусі, що опинились під большевицьким ярмом, піддався під юрисдикцію московського митрополита Сергія. Останній прислав до Луцька окремого екзарха-митрополита Миколая (Ярошевича), який зі своїм секретарем-чекістом заводили свої порядки на Волині. Рядове духовенство почуло тяжку большевицьку руку. Все церковне й манастирське нерухоме майно забрали. Частина священиків втікла за Буг, а частину вивезли, напр.: прот.: Чернія Федора, Козицького Волод., Денисевича Олімпа та інш. Решту духовенства обложили непомірними податками, що в 5—8 разів перевищували їхні доходи за виконання треб. Св. Почаївська Лавра платила до 50 тисяч карбованців, архиеп. Олексій — 26 тисяч, рівенський собор — 44 тисячі, рядове духовенство — від 3 до 10 тисяч річно. Такі податки змусили багатьох священиків залишити свої парохії та займати становища учителів, робітників, або сидіти без заняття. Були випадки, що священики прилюдно відмовлялись від сану, але це були спорадичні випадки: більша частина мужньо, до останньої хвилини, виконувала свої душпастирські обовязки продаючи все, навіть постіль та одяг, щоб мати змогу існувати. Щоб поповнити ряди духовенства, архиеп. Олексій висвячував — після маленького іспиту — в сан священика: дияконів, дяків та навіть манастирських послушників.

Митрополит Миколай поспішив поновити свій екзарх двома новими епископами. І так були поставлені: Пантелеймон, намісник св. Лаври, який прийняв хіротонію в Москві, епископом львівським, та Веніямін, член Духовного Собору Лаври, хіротонізований перед самою війною, а саме 15. червня ц. р. в Луцьку на епископа пінського замість „стропотивого" архиеп. Олександра. Ще рік тому сам випросив, як передають, для себе у митр. Сергія сан епископа житомирського архимандрит Дамаскин. Єпископи: Антоній та Симон отримали сан архиепископа, а архиепископ Пантелеймон — сан митрополита. До св. Почаївської Лаври прибули з Москви 2 архимандрити: Панкратій і Нектарій. Перший зайняв становище намісника Лаври, другий — скарбника.

Коли почалася війна і німецька армія ввійшла на Волинь, почалась страшенна різня жидами українців, що мучились по тюрмах за ідею. Жертвою впало й багато священиків. З Кремянця передають, що жиди замордували там архиеп. Симона. Тіло його знівечено так, що не можна було пізнати трупа: йому викололи очі, вирізали язик, опалили вогнем. Поправді це мученицька смерть.

Тепер духовенство ожило, зідхнуло вдячно до Господа Бога. Нечинні священики взялися за працю й є надія, що віра Христова засяє ясним світлом на добро українського народу й славу України.

СТАН ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ НА ВОЛИНІ.

До Холмсько-Підляської Духовної Консисторії в Холмі наспіли досі такі відомості про стан Православної Церкви в сусідній Волині, що була під большевиками.

Любомльський повіт.

Село Бережці. Церква від місяця жовтня 1939 р. була нечинна; село знаходилося при прикордонній смузі, а тому населення було виселене большевиками. Церква збереглася, але страшенно занечищена. В селі сумно і тихо — населення нема.

Село Висоцьк. Після зайняття села німецьким військом, місцеве населення звернулося з проханням до священика міста Дубенки, грубешівського повіту, о. Юрія Марчука, з проханням висповідати й запричастити ранених зі села підчас боїв. Священик з дяком Миколою Лисюком негайно поїхав до села і заспокоїв релігійні потреби селян: висповідав й запричастив ранених та всіх, хто бажав висповідатись і приступити до Св. Тайн, відправив Богослужбу в церкві та охрестив трьох немовлят. Раніше мешканці села очистили церкву від нечистоти і бруду. Церкву виповнило старше покоління й діти. Молоді не було; хлопців від 18 літ забрали большевики до війська, а дівчата не показувались. Від часу зайняття тих теренів большевиками церква була нечинна, бо на парохію був наложений такий високий податок, якого населення не всилі було заплатити. Посередині села стоїть дім жидівсько-комуністичної науки (клюб), що деморалізував українське населення взагалі, молодь зокрема.

Населення нарікало на великий релігійний і моральний голод на протязі 20 місяців большевицько-жидівської неволі та просило о. Марчука приїзджати частіше до села й відправляти Богослужби в церкві. Після Богослужби врадувані селяни гостили душпастиря й дяка обідом та відвезли їх до Буга.

Село Штунь. Церква була нечинна на протязі усього большевицького панування. Населення не всилі було заплатити податку наложеного на церкву в розмірі 4000 рублів. В церкві пустка й мертвота, вона повна нечистоти й бруду. Священика нема. Народ радіє зі свойого визволення.

Село Бендюга (пар. Бережці). В селі є римо-католицький костел. Внутрішній вигляд його жахливий: всі святощі знищені й спрофановані.

Володимирський повіт.

Зимненський жіночий манастир. 14. липня ц. р. одна з сестер-черничок Зимненського манастиря перейшла через ріку Буг на Холмщину. Ця черничка, за большевиків, виконувала в манастирі обовязки паламаря й дячка. Про життя в манастирі й селі черничка оповіла ось-що:

З приходом большевиків у жовтні 1939 р. життя в манастирі було спаралізоване. Молоді чернички під большевицьким тером змушені були покинути манастир, а старші черниці були виселені до села Зимна (їх було пять — сім). Сільський місцевий комітет забрав живий і мертвий інвентар і роздав його місцевому населенню. В манастирі заложено стацію тракторів. Манастирську землю роздали селянам, а черничкам землі зовсім не дали. Соборної церкви не чіпали. На церкву й парохію наложено до 3000 рублів податку. Манастирського священика о. архим. Філарета також виселено до села. Він кожного дня приходив до церкви й відправляв Богослужбу. Черничок й о. архимандрита радо приймало населення села, допомагало їм і харчувало їх. В липні 1940 р. манастир забрало військо й приспособило його на військові цілі. Трапезну церкву замінили в кіно-театр-клюб. Манастирську башту, що стояла на літньому сході, розібрано на військові потреби. Цікаво, що військова большевицька влада з повною пошаною відносилася до церкви й черничок. Полковник дуже цікавився життям черниць і навіть тихцем допомагав їм. Старшини і вояки нерідко заходили до манастирської церкви, хрестилися, цілували образи, ставили свічки й у чотири очі запевняли, що вони віруючі християни, що батьки вдома самі навчали їх християнських істин. Вояки оповідали, що на 9 соціялістів припадає в них в армії один комуніст;; соціялістів уважали християнами, комуністів — безбожниками.

Підчас німецько-большевицької війни ранено о. архимандрита Філарета. Самі большевики перевязали йому рани. Ранений почувається вже краще. Відступаючи з манастиря — большевики спалили всі господарські манастирські будинки (економію), що згоріли зовсім. Тепер сестриці-чернички вертаються до манастиря; їх нараховують до 12—13 осіб. Владика Полікарп прислав з Луцька до манастиря 6 сестер-черничок.

Село Ізов. Большевики побудовали фортифікації біля церкви й німецьке військо мусіло їх звідтіля вибивати. Від стрілен церква згоріла.

Село Черників. Большевики церкву занечистили й спустошили. Коли прийшло німецьке військо, наказало негайно церкву очистити й привести до пордку. Коли большевики церкву забрали на свої потреби, то селяни забрали з неї всі образи й святощі до себе, а тепер їх звертають.

Село Хотячів. Церква сильно ушкоджена.

У всіх вище згаданих селах народ стероризований і переляканий, боїться своєї власної тіні. Нарікає, що большевики в неділі і свята змушували його працювати. Терор деморалізував народ, авторитет Церкви й Віри страшенно підірвано. Школа й клюб абсолютно вирвали все святе з серця молоді й насаджували протихристіянський дух.

Мадярські звідомлення про їх осяги на фронті

БУДАПЕШТ, 10. 8. — Мадярський уряд знав добре про большевицькі наміри впасти ненадійно через Карпати на мадярську низину і заатакувати Німеччину збоку. Совітські документи, які найдено в Станиславові, обіймають подрібні плани цього нападу, який не вдався ген. Іванову за царських часів, а саме: совітські сили на совітсько-мадярській границі сягали 25 корпусів у 6 чи 7 арміях. Тільки завдяки скорому зліквідуванню балканської війни совітські плани не могли здійснитися.

Уже в місяці квітні мусів мадярський уряд змінити мілітарно свої протисовітські границі, а 28 липня вирушили війська у бій фронтом довжиною 280 кільометрів усіми карпатськими просмиками, захопили бескидський тунель, попереломлювали в горах совітські укріплення і злучилися з німецькими військами. Після здобуття всіх карпатських проводів пішли на галицьку низину, здобули 4 липня Станиславів і Коломию, рушили на Городенку і здобули її. По Городенці прийшла черга на Заліщики, де мадярські війська перейшли через Дністер. Друга частина зайняла Снятин. У цей спосіб окружено ворога. Дня 9. липня впали Чернівці і тут злучилися мадярські частини з частинами південної німецької армії. Дня 8 липня здобуто перехід через ріку Серет і на цьому скінчився самостійний мадярський оперативний похід. З того часу відбуваються вже спільні операції. Стратегічний план мадярської армії вбити клина в совітську армію вдався уповні.

———o———

ТИМОШЕНКО В НЕЛАСЦІ.

ШТОКГОЛЬМ, 10. 8. — У совітській головній команді прийшло — як подають кореспонденти з Москви — до поважних незгодин з причини катастроф на фронтах. Сталін відкликав Тимошенка з фронту до Москви. Також між Сталіном і Будьонним прийшло до недорозумінь. Говорять, що Тимошенко зовсім уступить та що його місце займе покищо ще Будьонний.

———o———

Шляхи пізнання европейських народів*)

На цю тему говорив директор курсу „За нову Европу", співробітник Німецького Закордонно-Наукового Інституту, Аксель Зеєберг. Один із кращих промовців, знавець европейських проблем і народів, дав прегарний виклад про потребу й шляхи взаємного пізнання европейських народів.

Варто застановитися над тим, що творить історію. Дух, матерія і кров — скажуть одні; воля, призначення гонить нашу історію вперед — додають другі. Але ми не є тільки обектами тієї долі. Навпаки, самі її здебільша творимо, бо доля схиляється до тих, що хочуть. Хоч часто поза нашим хотінням є обективні стимули, що творять нову дійсність, як, наприклад, теперішня блокада, що її переводять позаевропейські народи та яка обєднує разом усі европейські народи — чи хочуть вони цього, чи не хочуть, — то все ж таки найважніше: хотіння. Вже час, щоб на місці старого, традицією освяченого ліберального автоматизму прийшла кермована самосвідомість. Націонал-соціялістична Німеччина взялася свідомо творити в Европі новий лад.

Нова Европа — це вже не мрії про Пан европу фахових політиків чи поетів. Це виразна програма двох найбільших держав Европи. Це не інтелектуальна гра, але конкретний плян, який уже реалізується. Її ідейні основи сперті на думці святости народів, конечности існування національних держав, співпраці при задержанню найповнішої децентралізації. Не йде про супремацію Берліна чи Риму, але федеративну Европу, яка працюватиме мирно для спільного добра загалу націй, відкинувши війни, як засіб до полагоджування міжнародніх конфліктів.

Мусимо сконстатувати, що нема одної европейської мови чи одного европейського народу, але є симбіоза европейських народів. І так, напр., усі напрямки в мистецтві (барок) є спільним витвором усіх европейських народів і тому неможливо признати один із них за виключну властивість одного народу.

На перешкоді створення нового ладу в Европі стоять три моменти: англійська пропаганда, яка чимраз менше знаходить слухачів, дальше страх народів перед новим невідомим, що повинен уступити, якщо усвідомимо собі, що разом ділимо спільну долю, разом мусимо жити і разом працювати для спільного добра. Врешті третій момент — це те, що заповоленьки думаємо. Король Вільгельм Пруський не хотів стати цісарем Німеччини, бо чи ж король Прус не є чимось вищим від цісаря Німеччини — питав він. Ці упередження перед новим майбутнім і усвідомлення спільної долі европейських народів спираються на взаємному незнанні народів між собою. Тому до величини одної з начальних проблем нового ладу в Европі виростає питання взаємного пізнання европейських народів. Німеччина вже усвідомила собі це і в ній багато дечого зроблено в цьому напрямі. Цілий ряд інститутів, а то й університетських факультетів присвячено цій справі. Член організації „Гітлерюгенд", скінчивши 18 літ, заки вийде з нього, мусить бодай 2—3 рази побути за кордоном. Бо пізнання чужих народів зміцнює власний націоналізм, не навпаки. Він дає зрозуміння не тільки для своїх, але теж і для чужих справ, а вслід за тим дає можливість спільного порозуміння у взаємному інтересі. Пізнання народів треба розуміти не так, що, наприклад, румуни їдуть до Парижа і його пізнають, а французи зовсім не знають Румунії. Іде про взаємне пізнавання себе. Стоїмо на порозі нової Европи, що зготує нову кращу будучність европейських народів, без огляду на те, чи деякі з них цього хочуть, чи ні, — були останні слова реферату. Всі знаки на землі й небі вказують, що ці слова вже незабаром будуть зреалізовані.

Д-р Я. Падох.

*) Гл. „Кр. Вісті" чч. 165, 170 і 173.

Німецькі воєнні осяги

2 МІЛЬЙОНИ 700 ТИСЯЧ КГ. ВОЄННОГО МАТЕРІЯЛУ ПЕРЕВЕЗЛИ ЛІТАКАМИ.

БЕРЛІН, 12. 8. Організація постачання не стояла в ніякому поході теперішньої війни перед такими величезними завданнями, як в поході на Схід. Але також ніде не було таких осягів, як на Сході.

Німецьке летунство має не тільки постачати при помочі транспортових літаків воєнний матеріял, харчі та свіжі частини на найбільше висунені відтинки фронту, але також забирати до лікарень при поворотних летах ранених, — особливо важко ранених.

Особливе світло на осяги славних німецьких транспортовців, Юнкерсів 52, кидає порівнання осягів ескадри одного більшого летунського відділу на середньому відтинку східнього фронту. Ця ескадра в числі 15 літаків типу Ю. 52 виконала в часі від 22. 7. до 8. 8. — 2336 летів і пролетіла 444.000 км. Згадана ескадра доставила на фронтові летунські майдани, хоч вони ще частинно були під обстрілом ворожої артилерії і були бомбардовані ворожим летунством, 2.700.000 кг. воєнного матеріялу. Вертаючись ескадра перевезла 2381 ранених з 15 літаків, які виставтували першого дня, 13 далі літає і вони не потерпіли ніяких шкід.

Досяги у битві над Богом

БУДАПЕШТ, 10. 8. — Мадярське звідомлення подає, що саме тепер йдуть успішні офензивні дії над Богом. Спроби окруженого ворога продертися через лінії не вдалися і скінчилися великими для ворога втратами в забитих і полонених. При цьому зістрілено кілька літаків і здобуто поважну кількість зброї. Також не вдалася спроба команданта втекти літаком з цього перстеня. Розвідчі летуни донесли, що ворог зачав нищити воєнний матеріял, тому, що побачив безвихідність дальшого опору.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

Театр

(Продовження)

Як називалася штука, на якій я перший раз був у нашім театрі в Бережанах, не памятаю. Але дуже добре пригадую собі, які настрої я пережив цього вечора.

Вистави починалися в годині пів до восьмої. Молодь вже в семій бігла до замку, щоб заняти якнайблищі „стоячі місця". Старші не приходили скорше, аж на ратушевій вежі вибило чверть на восьму. Вони здебільшого мали наперед куплені білети й не боялися, щоб їм бракло місць. У перших рядах бачилося суддів, професорів, лікарів, адвокатів, священиків, офіцерів, цілу бережанську еліту. Дідо не любив сидіти близько сцени, бо казав, що чути суфлера і видно грім. Мав дуже добрий слух і не носив окулярів.

Перше, на що я звернув увагу, це була розуміється куртина, бурячкова з темнішими аж до чорної краски включно, фалдами і золотими прикрасами. Нова, а вже мала одну дірку, буцім її миша вигризла. А в тій дірці то появлялося, то зникало якесь цікаве, людське око. Мене це бавило, але я не питався нікого, що воно значить, бо знав, що в театрі треба сидіти тихо. Від тієї куртини заносило якимись особливими театральними пахощами. Перед куртиною сиділа музика. Декількох я пізнав, це були бережанські музиканти: Клех, Кліма, Стейскаль і Цізар, інших я не знав, — вони приїхали з театром. Музика почала грати. Мені найбільше подобався цей, що грав на басі. Він був малий, а бас такий великий. Мене дивувало, як він міг невеликими пальцями натискати на такі грубі струни.

Музика замовкла, дзвінок, і куртина підноситься вгору, як ролета при вікнах у дідовій хаті.

Маленька зупинка, — видно парубоцькі чоботи й жіночі чобітки, але це триває лиш хвилину, чути голос „тягни!" і занавіс підсувається високо, відслонюючи гурт святочно вдягнених селян і селянок на тлі якоїсь „вільної околиці".

Поміж ними пізнаю Марійку і її старшу сестру, Теофілю Романовичку. Марійка грає молоду сільську дівчину, Теофіля старшу жінку. Марійку від першого слова пізнав я по її щебетливім голосі, вона так балакає, якби співала, а грає немов би родилася сільською дівчиною. Теофіля нагадує мені тих поважних селянок, що я їх знав ще з Крегульця, тільки обі вони вбрані дещо інакше ніж у Крегульці селянки вбиралися. Увесь час стежу за ними й змісту штуки не ловлю, він порозриваними шматками дістається до моєї свідомости.

На павзі високий жид, у сірім англезі з плеканою бородою розносить у кошику невеличкі сірозелені грушки. Тітка купує кілька, їмо, знаменитї, ще кращі від наших дуль і панен.

Того старозаконного, в англезі і без пейсів, я знаю. Він нині рано приходив з довгим списком театральних реквізитів і позичав у тіток, що в театрі треба було на нинішню виставу. Казав, що приходитиме часто, бо паня директорка посилає його до „вельможних панночок", і каже, що може йти туди, як у дим.

III.

О девятій годині військові трубачі трублять під замком, на хвилину приглушують слова, що падуть зі сцени, але мені пригадується, як то я перший раз їхав з Крегульця до Бережан, і до міста доїздив якраз тоді, коли так само грали. Вибила й десята. Мені хочеться спати, але я того нікому не кажу, бо хіба тільки діти можуть спати в театрі. Аж скінчилася остання дія; оплески, куртина то спускається, то підноситься вгору. Актори виходять на сцену й кланяються. А потім перед спущеною занавісою стає котрийсь із них, дякує гостям, що так численно прибули й заповідає, що театр буде

З голосів преси

Закордонна преса про українські питання

Зацікавлення закордонної преси українськими справами у звязку з подіями на Сході, зростає з дня на день. Перед нами пліка німецьких, норвезьких, данських, фінських та еспанських часописів — кожний із них у міру сили й можности старається подати своїм читачам загальніші інформації про суть української справи. З особливим вдоволенням стверджуємо, що багато з різних статтей підписані або сигновані іменами старих наших і випробуваних приятелів. І як на сторінках німецької преси появилося знову імя проф. Рорбаха, до деякої міри основоположника української політики Німеччини в минулій війні, виринув знову на фінському горизонті проф. Г. Гумерус, фінський посол при українських урядах від 1918 р. Гумерус заступає від початку війни на Сході редактора Торстена Г. Амінофа, одного з найповажніших журналістів шведськомовної Фінляндії, не дивлячись на велику скромність, якою сповиває він себе й свій невеличкий гельзінкський часопис „Свенск Боттен“. Цей часопис живо займається майже в кожному числі українськими справами, а його редактор заступає погляд, що фінці й українці „мають собі ще дуже багато сказати“. Тому, що Аміноф стоїть у рядах фінської армії в боротьбі проти Москви, перебрав керму тижневика старенький професор Гумерус, що в одному з останніх чисел приносить велику статтю під заголовком „Визволення України“. Він подає короткий перегляд української політичної історії та особливо циклу власні спостереження з часу своєї дипльоматичної діяльности в Києві. Стаття переповнена симпатією й теплою прихильністю до нас. Гумерус заповідає Україні велике майбутнє. Цей же самий тижневик „Свенск Боттен“ публікує в останньому числі велику статтю про Шевченка під заг. „Національний Скальд України“. Статтю закінчує переклад на шведську мову початку Шевченкового „До Основяненка“.

Еспанський академічно-інтелектуалістичний тижневик „Газ“, що виходить у Мадриді, двічі приніс статті на українські теми, м. ін. одну з них про історію українського націоналістичного руху. Статті пера молодого еспанського фалянгіста Кінтанії, великого нашого приятеля, що немало прислужився до встановлення ближчих відносин між українським студентським центром та еспанським фалянгівським проводом студентства.

В німецькій, еспанській, фінській, данській, шведській, норвезькій, болгарській і хорватській мові появилися інформативні прошури про Україну та про українську боротьбу проти большевизму. Брошури ці використала вже частинно чужинна преса до своїх статтей. Дуже побажане, щоб серії таких різномовних брошур продовжувано.

Нотатки в іншій, згаданій нами, пресі на українські теми мають загально-інформативний характер. **Кент.**

Большевики вже втратили понад 10.000 літаків

НОВІ УСПІХИ НІМЕЦЬКОГО ЛЕТУНСТВА В БОЯХ ПРОТИ АНГЛІЙСЬКОЇ ДОВОЗОВОЇ ПЛАВБИ. — НІМЦІ ЗАТОПИЛИ 5 ТРАНСПОРТОВЦІВ МІСТОТИ 29.000 ТОН НА АНГЛІЙСЬКИХ ВОДАХ ТА ОДИН ТОРГОВЕЛЬНИЙ КОРАБЕЛЬ МІСТОТИ 8.000 ТОН В СУЕЗІ.

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 10. 8. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає в неділю 10. 8. таке повідомлення:

Воєнні дії на Сході розгортаються пляново далі. Сильніші частини боєвого летунства бомбардували останньої ночі з особливим успіхом військові і комунікаційні обєкти та матеріяльні склади в Москві. В центрі міста і на північ від коліна ріки Москви спалахнули великі і численні пожежі. Німецьке летунство продовжувало також і останніми днями успішні бої проти летунських частин, так що ворог втратив на цілому східньому фронті разом з фінським воєнним простором, від 22. 6. понад 10.000 літаків. Летунські бої проти англійських довозових кораблів принесли нові успіхи. Боєві літаки затопили вдень на схід від островів Фарер один транспортовець містоти 6000 тон, а останньої ночі чотири торговельні кораблі загальної містоти 23.000 тон, що плили в конвої біля південно-східнього побережжя Англії. На схід від Ґрейт Ярмавт вогонь обняв один транспортовець. Підчас повітряної атаки вночі на 9. 8. на портові уладження в Суезі німецькі боєві літаки затопили торговельний корабель, містоти 8000 тон та ушкодили бомбою легкий англійський кружляк. Останньої ночі німці далі бомбардували порти на східньому шкотському побережжі та військові обєкти в графстві Менчестер. Вчора англійське летунство втратило над побережжям Каналу 13 літаків у повітряних боях і 3 від протилетунської артилерії. Пропав один німецький літак. Ворог не налітав на Німеччину ані вдень, ані вночі.

Листи большевицьких вояків до їхніх родин

БЕРЛІН, 12. 8. Захоплені 8. 8. в одному большевицькому штабі листи доказують, як песимістично сприймають большевики їхні втрати та програні. „Наше положення дуже важке“ — пише летун Петро Ніконов. „5 днів боровся я, втратив машину і тепер лежу в стрілецькому рові, щодня обстрілюваний німецьким летунством“. „Наразі не пиши листів, бо комісари перешукують все і коли їм щось не подобається, супроти нас виявляють всю скаженість“. Так пише підстаршина Іван Воронов до дружини в Калініні.

Поручник Василь Кувеченко описує положення зовсім тверезо: „Ми окопалися і нас важко обстрілюють гарматами. Можеш собі уявити, як виглядає положення. Ми очікуємо важкого наступу німців. Вони мають 4000 танків, їхня вся піхота на мотоциклах, всі мають автоматичну зброю. Що маємо зробити проти цього ми, бідні голодранці?“

„Ми — в полі. З полку залишилися нечисленні люди“ — так почав свого листа вояк піхоти Юрій Крицький, але большевицька військова цензура відіслала всі наведені листи назад. Як подали в одній заяві, всі родини авторів листів притягнуть до відповідальности.

——o——

грати завтра. Знову оплески й оркестра грає прощального марша. Гості ще хвилину розмовляють зі собою, чекаючи, щоби другі вийшли, бо в дверях дуже тісно, хоч двері ті такі широкі, як брама, — а потім і собі йдуть. Скрипить деревяний поміст, тріщать старі сходи, коло каплиці стоїть грізний вояк на варті. Деякі гості поступають ще на морожене до цукорні Єгра, студенти розбігаються по станціях. За ними біжать спомини з нинішньої вистави. Чути голосні зідхання. „Ах, як вона грала, як вона грала!“

Місяць підсміхається із них.

Годинник на ратушевій вежі видзвонює північ, Єгер замикає цукорню, з готелю Сімона відїздить остання бричка, ринком від Адамівки в напрямі містечка переходить поліціянт у рогативці і з кривою шаблюкою.

Бережанці можуть спати спокійно.

*

З тої пори я часто бував у театрі.

Як полинялі картини пересуваються переді мною: „Маруся“, „Галька“, „Верховинці“, „Розбійники“; „Дами й Гузари“, „Ніч в Апенінах“, „Зі ступеня на ступінь“ й інші драми й комедії, свої й переложені, або перероблені з чужих літератур. За мого побуту в Бережанах наш театр приїздив кілька разів. Зразу під управою Теофілі Романович, а від р. 1882. під дирекцією Гриневецького й Біберовича.

Якийсь час грав на замку, а пізніше в деревяній буді на невеличкій площі перед замком.

Як я був в V. клясі, то заходом Андрія Чайковського, великого любителя театру, збудовано на Адамівці, недалеко фари, літній, тимчасовий театр. Мав він просто небуваний успіх. Ходили всі, без різниці віри й національности. Театр мав артисток та артистів непересічної міри. Репертуар збагатився і нашими, оригінальними творами й перекладами з чужих мов. В оркестрі сиділо десять добрих музикантів, декорації малював декоратор львівського скарбківського театру (мабуть Бальо), актори й акторки не грали „Чорноморців“ у гуцульських одягах, ані „Довбуша“ в наддніпрянських. Це вже був справжній театр, а не якась бідна мандрівна акторська трупа. Люди не йшли до нього ані з милосердя, ані з почуття народнього обовязку, лише тому, що хотіли побачити дійсно добру виставу.

На „Чорноморцях“ та на „Корневільських дзвонах“ бувало стільки народу, що театр аж тріщав. Ученики нашої гімназії ходили як замотеличені. Сипалися двійки, професори грозили, що дирекція заборонить ходити до театру, — не помагало. Для них був тільки театр, актори і, розуміється акторки. Побачити їх, як грають, співають і танцюють, — це була їхня одинока мрія. Кинути на сцену китицю рож та якнайголосніше гукнути „славно“! це був їх святий обовязок. Старша братія тільки й журби мала, де і яким способом добути 50, чи 60 крейцарів на другорядне крісло, молодші вдоволялися й стоячим місцем за 20, чи за 25 нових. Деякі з „малих“ хитро-мудро діставалися до театру: то помагали добувати театральні реквізити, то перепускали їх знайомі молоді актори, що мешкали на студентських станціях, то непомітно після павз всувалися до салі.

Було двох тихих з другої, чи з третьої кляси, що в суботу могли ще піти на представлення, а на неділю не мали вже за що. Ні старих черевиків на продаж, ні лишньої книжки, нічого, ну, нічого!

А якраз у неділю грали „Барона циганського“ з Кліщевською, Радкевичівною, Лясковським, Осиповичевою і що найважніше зі Стечинським у ролі багатого свинаря. Та ж то люди гинуть зі сміху дивлячися на нього і слухаючи, як він співає. І як тут не піти?

(Далі буде).

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

СЕРПЕНЬ.
12. Вівторок — Сили, Андрон.
13. Середа — Євдокима пр.

— ВПИСИ НА ПЕРШИЙ І ДРУГИЙ РІК 3-літньої столярської школи з українською мовою навчання в Сяноці відбудуться 1. і 2. вересня ц. р. в домівці школи, Сянік, вул. Гінденбурга 7. На перший рік голоситься хлопці, які скінчили народню школу і 14 літ життя. З причини обмеженого числа місць побажані вчасніші зголошення, які приймає і дає всякі інформації управитель школи Чиж Евген, Сянік, вул. Гловацького 16, та УДК в Сяноці.

— СТЕФАНИК ПО ФІНСЬКИ. Г. Л. Отаlямпі та Б. Кентржинський виготовили переклад на фінську мову кількох новель Стефаника. Перша з них („Мати")появиться в найближчих днях на сторінках найбільше поширеного в Фінляндії ілюстрованого журналу „Суомен Кувалегті", що його видає найбільше фінське видавництво „Отава". Передбачене видання в цьому ж видавництві антології українських новель по фінськи. — Кент.

— ДО ВІДІБРАННЯ ЛИСТИ в Адміністрації Кр. Вістей (в год. від 8—12) для слідуючими адресами: Д-р Володимир Дебера, Краків, Коперника 21, Хірургія; Стебельський Богдан, Цумьовський Михайло, Краків, Неполомська 3/4; Петрс Коваль, Гжегужецка 8/II; інж. Одинський, Крашевського 11/4; Балицький Володимир, Альтвайхсельштр. 68/10.

— ЗВЕРТАЄМО УВАГУ ВСІХ ПЕТЕНТІВ, щоб усякі письма урядового характеру (прохання, запити, інформації тощо) спрямовували виключно на адресу УЦК — а не на руки Провідника чи поодиноких керманичів, бо це тільки опізнює полагодження їх справи. — Український Центральний Комітет.

— ЛИСТИ ДО ЛЬВОВА можна передавати через Відділ Праці УЦК, Краків, Зелена 26/9, кімната: „Інформація".

— САДІВНИЧКУ з кваліфікаціями до ведення дитячого садку в Кракові прийме негайно Жіноча Секція при УОТ в Кракові. — Зголошення слати: Центральна Жіноча Секція при УЦК, вул. Зелена 26.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ зложили (в золотих): Ліщинський Дмитро 2, Козовий Микола 4, Лабецький Михайло 4, Бенцаль Василь 10 — усі з Ваферлінген; Тусяк Мих. Айслебен 20, Кузьма Ст., Соколів Підл. 20.

ОГОЛОШЕННЯ.

Для остаточного устійнення шкільного пляну на рік 1941-42 управа Української Державної Ремісничої і Технічної Школи в Холмі повідомляє:

Всі колишні й нові учні, які хочуть ходити до згаданої школи, зголосяться до впису особисто або письменно до дня 15. серпня ц. р. до Управи Школи і зазначать свою клясу та відділ школи. Пізніших зголошень до впису можуть не взяти під увагу. Хто із зголошених до впису мусітиме складати іспит, то такий іспит відбудеться в днях 29. і 30. серпня ц. р.

Наука почнеться 1. вересня 1941 р.

Дипл. інж. В. Тракало,
управитель школи.

КОНКУРС.

Управа Української Державної Ремісничої і Технічної Школи в Холмі оголошує конкурс на учителів та інструкторів, а саме:
1 учителя математики,
1 учителя німецької мови,
1 дипл. інж. дорогово-мост. предметів,
2 дипл. інж. механіків (машиновців),
1 дипл. інж. електротехніка,
2 інженерів чи техніків-механіків,
1 ковальського інструктора,
1 інструктора електротехніка,
1 інструктора механіка,
1 столярського інструктора.

Подання вносити до 20. 8. 1941 р. До подання долучити:
1. власноручний опис життя,
2. відписи дипломів (не конче легалізовані), останні шкільні свідоцтва,
3. метрику уродження,
4. посвідку відбутої практики фахової, педагогічної, механічної і ремісничої.

Дипл. інж. В. Тракало,
управитель школи.

Несамовиті звірства большевицьких комісарів

Раненим у ноги совітським воякам перерізували горла.

БЕРЛІН, 12. 8. — До польової лікарні одної німецької дивізії доставили одного раненого большевицького вояка, який на основі зізнань другого большевицького полоненого належав до 72 больш. гарматного полку 11 стріл. дивізії. В раненого ствердили, крім тяжких ран на обох ногах, і різану рану на гортанці. На питання, хто прорізав йому горло, ранений написав на поданій карточці паперу слово „політрук" і підписався своїм прізвищем: „Д. К. Борісов". Один військовий лікар, що знав російську мову, завдав собі труду, щоби розслідити цей таємничий випадок. Від одного рівнож полоненого большевицького вояка довідався, що совітського вояка Борисова так зранив політичний комісар згаданого большевицького гарматного полку. Лише тому, що Бориссов із приводу важкого поранення обох ніг не був всилі далі йти, комісар зробив із ним короткий процес — підрізав йому горло.

Москва признається до великих довозових труднощів

ШТОКГОЛЬМ, 10. 8. — Останніми днями надходили з СССР. вістки про те, що довозові трудноші большевицької армії постійно збільшуються. Тепер вже навіть і московська інформаційна служба потвердила ті вістки. Їй доручили назвати і таким чином відзначити поодиноких осіб, які заслужилися в справі достав для війська. Згадана інформаційна служба подала, що командування одного полку піхоти висловило признання головному куховареві за доставу теплого харчу. Бо саме передбачливості того куховара треба завдячувати, що вояки, які воюють у першій лінії, щодня дістають теплий харч.

Дуже погано мусить бути зі справою засоблення совітської армії, коли аж такі „події" вимагають спеціяльного признання і коли наказують їх наслідувати.

Зброя для найбільшого ката людства

ВАШИНГТОН, 12. 8. Підчас засідання американського парляменту в справі продовження військової служби республиканський посол Гіран Джонсон назвав Сталіна катом, для якого годі мати вибачливість! „Сталін є спричинником найбільших звірств людства — казав Джонсон — які знає історія світу. Без огляду на це Америка дала цьому вбивникові зброю".

Найменша спроба стріне непохитну силу німецької армії

БЕРЛІН, 12. 8. Урядово подають: Совітські головні команданти Ворошилов, Тимошенко і Будьонний намагаються злочинним способом підбехтати цивільне населення зайнятих німецькою армією теренів, щоби воно повело партизанську війну проти німецьких збройних сил. Мужчини, жінки і діти повинні — згідно з тим планом большевицьких катів — нищити всіми можливими засобами німецькі звязки в запіллі, та підпалювати доми, в яких відпочивають німецькі вояки. Це жадання доказує, як мало поінформовані можновладці Кремля про дух німецької армії, якого подібні методи ні на крихітку не захитають! Кожний злочин проти права **народів і охорони німецьких інтересів, зустрінеться з безоглядною силою німецького меча.**

Спадні літаки відрізують большевикам шляхи відвороту

БЕРЛІН, 12. 8. Частини німецьких спадних літаків, які вже в пятницю знищили 7 мостів на південному відтинку східнього фронту, продовжували в суботу атаки на річні переходи. Вони цілковито знищили 2 дальші мости, в тому один залізничий. Одночасно заатакували близьку залізничу стацію і запалили скорострільним вогнем 5 магазинів бензини.

Нова атака на Москву

БЕРЛІН, 12. 8. — Вночі на неділю знову заатакували сильніші частини німецького летунства Москву. При добрих обсерваційних умовинах вони скинули запальні і розривні бомби різного калібру.

В одній хвилині пішов совітський стежний човен на дно

БЕРЛІН, 12. 8. Німецьке підводне судно затопило 9. 8. совітський підводний човен. В одній хвилині совітський човен опинився на морському дні.

Тісна співпраця

Заява японського мін. зак. спр. Тойода.

ТОКІО, 10. 8. — В окремому інтерв'ю, що його дав японський міністер закорд. справ представникам Німецького Інформ. Бюра та Агенції Стефані, висловив він своє тверде переконання, що Німеччина, Японія й Італія, обєднані святочним договором, будуть як досі тісно співпрацювати з собою й, перемагаючи всі труднощі на спільному шляху, добудуть остаточну перемогу. Якщо йде про Японію, то ніякі спроби окружування не зможуть її відтягнути від твердо обраного шляху. Водночас Японія ніяк не буде байдужою супроти розвою цього фронту окруження, що загрожує безпеці японської держави та схід. Азії. Чи велікодержави, що підтримують Чункін, скинуть маску невтральности чи ні — це їх справа, яка в нічому не змінить постанови Японії зламати Чанкайшека.

Державний підсекретар Кундт шефом радомської области

КРАКІВ, 10. 8. — Генерал-Губернатор мін. д-р Франк іменував шефом радомської области Генерал-Губернаторства дотеперішнього державного підсекретаря Кундта. Новий шеф уряду перебрав урядування дня 9. серпня.

Посмертна згадка

† ПРОФ. Д-Р І. МАТЕЙКА.

Дня 4. серпня 1941 р. помер **Індржіх Матейка (Matiegka)**, професор антропології і демографії в чеському Карловому університеті у Празі, доктор медицини і почесний доктор природничих наук, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові (вибраний 17. грудня 1924), звичайний член Чеської Академії Наук і Мистецтва у Празі та багатьох інших наукових установ.

І. Матейка прийшов на світ 31. березня 1862 у Бенешові в Чехії. Після закінчення студій на медичному факультеті у Празі (1886), недовго займався лікарською практикою: на поклик і за порадою Любора Нідерле, д-р І. Матейка габілітувався 1897 р. на доцента фізичної антропології і демографії в чеському Карловому університеті. Перейшовши всі щаблі, що їх нормально переходить високошкільний учитель у середньоевропейському університеті (надзвичайним професором став 1908 р., а звичайним — 1918 р.), проф. д-р І. Матейка у шк. р. 1921/22 був деканом природничого факультету, а в шк. р. 1929/30 — ректором Карлового університету. З імям І. Матейки тісно звязаний Антропологічний Інститут чеського Карлового університету, що його він заснував 1908 р., постійно збагачував і довів його до зразкового стану. За створення Антропологічного Інституту і за збагачення антропології низкою визначних праць, проф. І. Матейку справедливо вважають основником модерної чеської антропології. Науковий дорібок проф. І. Матейки обіймає всі галузі антропології. Відомі його праці з передісторичної і ранньоісторичної антропології, з остеології, з фізичної антропології, далі праці про фізичні властивості визначних людей (ідентифікація останків чеських королів, Я. Жіжки, П. И. Шафарика, Я. А. Коменського та ін.), про фізичні властивості сучасного населення, зокрема шкільної молоді на закарпатській Верховині). Є його нарис з антропології закарпатських українців. До синтетичних праць проф. І Матейки належить „Загальна наука про раси" („Vseobecna nauka o plemenach", Praha 1929), „Соматично-антропологічна філософія" („Filosofie somaticko-antropologicka", Praha 1936) та ін. Проф. І. Матейка належить до категорії найкращих синтетиків антропології у наших часах.

Проф. І. Матейка особисто знав Хведора Вовка, батька української антропології, піддержував звязки з українськими науковими установами, знав і користувався українською науковою літературою. Серед постійних слухачів його надзвичайно цікавих викладів завсіди були студенти-українці; дехто з них працював за його вказівками і в лябораторії Антропологічного Інституту над окремими темами. Вістка про смерть проф. І. Матейки у всіх, хто його знав, зокрема у його учнів, викличе щирий сум. Помер проф. І. Матейка в Мельнику (недалеко від Праги), де він радо перебував; там і похований. С. Є.

Москва в ролі напасника

БЕРЛІН, 12. 8. Щораз то нові документи потверджують большевицькі наміри заатакувати Німеччину. Останньо німці захопили нові докази при забраному в німецький полон, начальнику політичної пропаганди 5. совітської армії. Згаданий доказовий матеріял присвячений „політичній безпеці" підчас удару на Німеччину.

Розглядаючи справу майбутньої війни, документи висловлюють думку, що Німеччині треба завдати могутній блискавковий удар. На іншому місці говориться, що бої вестимуться на території Німеччини, де совітські війська знайдуть дуже сприятливі умовини. Далі йдуть напрямні як вести большевицьку агітацію на операційних теренах Німеччини. Для тих цілей большевики думали видавати часопис у німецькій мові п. з. „Похід". Наклад цього часопису, що мав інформувати про Генеральне Губернаторство та його населення, мав мати 50.000 примірників. Кінцеві розділи документу займаються роботою „відділу політичної пропаганди 5. армії большевиків", звертають особливу увагу на систематичне інформування та научання людей в большевицькому дусі.

Німецький вояк подбав про те, щоб та большевицька хвиля не докотилася до Німеччини.

———o———

ДАЛЬШІ УСПІХИ В УКРАЇНІ.

БЕРЛІН, 12. 8. Німецьке летунство продовжувало 9. 8. важкі і успішні атаки на совітські змоторизовані колони, повзи, становища протилетунської артилерії та концентрації ворожих відділів в районах Дніпра. При тій нагоді німці знищили 63 повзів, 230 вантажників, а також зробили нешкідливими дві батерії. В бої проти совітських летунських частин на цьому самому просторі німці зістрілили 32 ворожі машини, а 7 знищили на землі. Тільки 1 німецький літак не вернувся.

———o———

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch. A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 280-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei". Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher [illegible]